

मराठी रूपांतर ग्रामीण समाजशास्त्र भाग - १ (SCBCS- 17-114)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा. (०५)
१. ----- हे ग्रामीण समाजशास्त्राचा अभ्यास करण्यासाठी 'संशोधन प्रयोगशाळा' म्हणून ओळखले जाते.
- अ) गाव ब) शहर
क) महानगर ड) मेगा-सिटी
२. 'भारतातील शेतकरी चळवळी' या पुस्तकाचे लेखक ----- आहेत.
- अ) एम. एन. श्रीनिवास ब) जी. एस. घुर्गे
क) डी. एन. धनागरे ड) ए. आर. देसाई
३. ----- यांच्या मतांनुसार, "भारतीय विचार आणि जीवनशैली प्रचंड आणि वेगाने बदलत आहेत."
- अ) डॉ. ए. आर. देसाई ब) डॉ. एस. सी. दुबे
क) मुजुमदार ड) डॉ. जी. एस. घुर्गे
४. "जगातील सर्व संस्कृती या ग्रामीण समाज आणि लोकांपासून उगम पावल्या आहेत" असे ----- यांनी सांगितले.
- अ) कार्ल मार्क्स ब) मॅक्स वेबर
क) लेव्ही स्ट्रॉस ड) लोरी नेल्सन
५. ----- हे 'भारतातील ग्रामीण समाजशास्त्र' या पुस्तकाचे लेखक आहेत.
- अ) योगेंद्र सिंग ब) ए. आर. देसाई
क) एम. एन. श्रीनिवास ड) एस. सी. दुबे

- प्र. २. टिपा लिहा. (कोणतेही पाच) (१०)
- १) ग्रामीण समाजशास्त्र
२) ग्रामीण स्थलांतर
३) ग्रामीण गरिबी
४) पंचायत राज व्यवस्था
५) समुदाय विकास कार्यक्रम
६) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना

- प्र. ३. थोडक्यात उत्तर द्या. (कोणतेही तीन) (१५)
- १) ग्रामीण भारताची राजकीय अर्थव्यवस्था स्पष्ट करा.
२) नैसर्गिक साधनसंपत्ती मधील राजकारणाच्या महत्त्वाची चर्चा करा.
३) झपाट्याने होणारे नागरीकरण आणि जमीन हडपण्याच्या राजकारणावर चर्चा करा.
४) ग्रामीण भागात दलितांवरील हिंसाचाराचे प्रमाण अधिक असण्याची कारणे सांगा.

- प्र. ४. विस्तृतपणे उत्तर द्या. (कोणत्याही दोन) (३०)
- १) ग्रामीण समाजातील समूह विकास कार्यक्रमाच्या धोरणाची चर्चा करा.
२) शेतकरी चळवळींवर विस्तृत निबंध लिहा
३) जागतिकीकरणाची भूमिका आणि त्याचा कृषीरचनेवर होणार्या परिणामांचे चिकित्सक विश्लेषण करा.